

ความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวันของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Expectancy of Learning Management in Consumption of Daily life program among Mahasarakham University Students

สุนีรัตน์ ยั่งยืน¹, ธิดารัตน์ สมดี², อุดมศักดิ์ มหาวีรวัฒน์³

Suneerat Yangyuen¹, Thidarat Somdee², Udomsak Mahaweerawat³

Received : 4 June 2012 ; Accepted : 30 September 2012

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross - sectional analytic study) เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดำเนินการศึกษาในนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวันในกลุ่มเรียนที่ 1 และ 2 ของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 200 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่มโดยใช้เทคนิค FGD (Focus Group Discussion) สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent t-test และ One Way ANOVA

ผลการศึกษา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.0 มีอายุเฉลี่ย 19 ปี เป็นนิสิตกลุ่มคณะด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 70.0 ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับต่อเดือนเฉลี่ย 4,919.50 บาท มีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ร้อยละ 81.5 เหตุผลในการเลือกเรียนวิชานี้คือ มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 83.5 มีความสนใจในเนื้อหาวิชา ร้อยละ 71.5 สำหรับความคาดหวังต่อการเรียนการสอน พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีความคาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์จริงได้ ร้อยละ 55.0 กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 54.0 อาจารย์มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ร้อยละ 49.0 บรรยากาศในการเรียนกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน ร้อยละ 50.5 เอกสารประกอบการสอนใช้ภาษาน่าอ่าน สื่อความหมายชัดเจน ร้อยละ 57.0 ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย หลากหลาย ร้อยละ 53.0 มีการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสม ร้อยละ 50.5 วิชานี้มีประโยชน์สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 64.5 เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนระหว่างเพศ และคณะที่เรียน พบว่า นิสิตชายและหญิง มีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังทุกด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่สังกัดกลุ่มคณะต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน และด้านสภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.048$, $p=0.026$, $p=0.019$ และ $p=0.030$ ตามลำดับ)

ผลการศึกษาค้นพบว่า ความคาดหวังของนิสิตในเรื่องการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน ทำให้ได้ข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรดำเนินการศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนิสิตในด้านต่างๆ หรือในรายวิชาอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญที่นำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตอย่างแท้จริงได้

คำสำคัญ : ความคาดหวัง วิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน

Abstract

This cross sectional analytic study is aimed at investigating the expectation level involving two hundred tests using simple random sampling of Mahasarakham University under graduate students who are enrolled in section one and two of the Consumption in Daily Life Course. The designed questionnaire and focus group discussion (FGD) techniques

^{1,2} Lecturer, Faculty of Public Health, Mahasarakham University, ³Associate Professor Faculty of Public Health Mahasarakham University

^{1,2} อาจารย์, คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ³รองศาสตราจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* Corresponding author : Suneerat Yangyuen. Faculty of Public Health, Mahasarakham University

were a collection of data tools while frequency, per-centage, mean, median, standard deviation, independent t-test and One Way ANOVA statistical interpretation were applied.

The results were mostly from females (74.0%), with a median age of 19 years. Seventy per-cent were from the faculty of humanity and sociology. Student allowance received was averaged at 4,919.50 baht monthly with 81.5 per-centage sufficiency for their expenditures, and 83.5% usefulness for daily living, 71.5% were interester in the content of this course. 55.0% showed the greatest expectation in the issue of "daily living application", 54.0% perceived student center activities, 49.0% revealed various techniques of teaching, 50.5% revealed an induced learning atmosphere encouraging self motivated learning, 57.0% saw language context and illustration plus readable teaching documents, 53.0% got various up to date teaching media, 50.5% received various means of appropriate evaluation, 64.5% perceived this course useful in daily living. The comparison expectation between sex and faculty of this teaching management found no statistically significant difference in all dimension expectations score between both male and female students. There is a statistically significant differences among the faculty student group expectations score in categories of as content, learning activity, instructors characteristics, and general learning environment ($p=0.048$, $p=0.026$, $p=0.019$ and $p=0.030$ respectively).

Keywords : Expectation, Consumption in daily life course

บทนำ

การบริโภค สินค้าและบริการ มีความสำคัญเพื่อสนองตอบความต้องการของมนุษย์ ซึ่งในชีวิตประจำวันของเราต้องมีการใช้จ่ายใช้สอยเพื่อจัดหาสิ่งที่จำเป็นเหล่านี้สำหรับการดำรงชีวิต การรู้จักซื้อสินค้าและรู้จักการประมาณค่าใช้จ่าย เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคอย่างเราต้องศึกษาเรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับรายได้ นอกจากนี้ในการซื้อก็ควรเลือกซื้อสินค้าที่มีประโยชน์ คุณภาพดี ราคาเหมาะสม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารต่างๆ ควรมีความสะอาดและปลอดภัยเพราะอาหารที่เรากินเข้าไปร่างกายจะนำไปใช้เพื่อการทำงานของอวัยวะต่างๆ การเสริมการเจริญเติบโต และการซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ การกินอาหารที่ถูกต้อคือ ต้องให้ร่างกายได้รับปริมาณที่เหมาะสมและมีคุณภาพที่ดี จึงจะช่วยให้เรามีภาวะโภชนาการที่ดีและสุขภาพแข็งแรง ซึ่งในอาหาร แต่ละชนิดจะประกอบด้วยสารอาหาร ต่างๆในปริมาณที่มากน้อยต่างกัน โดยไม่มีอาหารชนิดใดชนิดหนึ่ง ที่จะมีสารอาหารต่างๆ ครบในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการ ของร่างกาย ดังนั้นในวันหนึ่งๆ เราต้องกิน อาหารหลายๆ ชนิด เพื่อให้ได้สารอาหารครบตามที่ร่างกายต้องการ¹ แต่ถ้าอาหารมีการปนเปื้อนเชื้อโรคหรือสารพิษต่างๆ อาจเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆ เช่นโรคอาหารเป็นพิษ โรคอุจจาระร่วงอย่างแรง เป็นต้น² แต่ปัจจุบันมีการแข่งขันกันในเรื่องธุรกิจมาก ทำให้ผู้ผลิตแข่งขันผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งพบว่าผู้ผลิตบางรายเป็นผู้ผลิตที่ดี แต่ก็มีผู้ผลิตจำนวนไม่น้อยที่ไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค

บางรายก็เป็นผู้ผลิตที่ไม่มีคุณธรรม มักเอาเปรียบผู้บริโภคเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ ปลอมปนสินค้า หรือผลิตสินค้าที่ไม่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน ซึ่งหากผู้บริโภคไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้โดยตรง ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือสังคมไปในตัวด้วย³ จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการมีทักษะในการเลือกบริโภคเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับแต่ละบุคคล เพราะจะส่งผลให้สามารถเลือกสินค้าและบริการได้ตรงตามความต้องการ มีคุณภาพ ปลอดภัย ราคาเหมาะสม และไม่ถูกเอาเปรียบจากผู้ผลิต ซึ่งการจะพัฒนาทักษะดังกล่าวได้นั้นพบว่าครอบครัว และสถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญในการปลูกฝังความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมมารดัดนิสัยเลือกซื้อสินค้าและบริการ ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะผู้บริโภคที่ดีให้แก่กันสิด เพื่อใหสามารถปฏิบัติตนในการเลือกบริโภคได้อย่างถูกต้อง มหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงได้เปิดสอนวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน ในหมวดรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งรายวิชานี้เริ่มเปิดการสอนในปีการศึกษา 1/2554 ซึ่งมีนิตใจให้ความสนใจและลงทะเบียนเรียนในวิชานี้เต็มทุกกลุ่มเรียนโดยรายละเอียดของวิชานี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสำคัญของการบริโภค ภาวะโภชนาการที่ดี การเลือกซื้อและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย การวิเคราะห์และการประเมินคุณค่าในการบริโภค การจัดการผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการบริโภค สิทธิผู้บริโภค กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริโภค หลักโภชนาการที่ดี ทราบถึงวิธีการเลือก

ใช้ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย รวมถึงสิทธิผู้บริโภค กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในปีการศึกษา 1/2554 ที่ผ่านมามีผู้วิจัยได้รับผิดชอบสอนในรายวิชานี้ด้วย และใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ การค้นคว้าด้วยตนเอง การถามตอบ การเสนอโดยวิดีโอ และสถานการณ์จำลอง เป็นต้น และจากผลการประเมินการสอนโดยนิสิตที่ผ่านมามีพบว่า อาจารย์สอนเข้าใจ สนุก ไม่เครียด มีการยกตัวอย่างสถานการณ์จริงประกอบทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีการสอดแทรกคุณธรรม มีการสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งทำให้นิสิตได้เรียนรู้ด้วยตนเอง การนำเสนอหน้าชั้นเรียนทำให้นิสิตกล้าที่จะแสดงออก มีสื่อการสอนที่ทันสมัย เป็นต้น และเนื่องจากเป็นรายวิชาที่เปิดใหม่ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวันในกลุ่มเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบ ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การศึกษาความคาดหวังต่อการจัดระบบการเรียนการสอนทำให้ผู้สอนนั้นสามารถจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถพัฒนาเทคนิควิธีการสอน สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วย⁴ ซึ่งจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อให้ทราบว่านิสิตมีความคาดหวังต่อการเรียนวิชานี้อย่างไร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนทั้งทางด้านวิธีการสอน สื่อการสอน สภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญในการนำมาปรับปรุงเนื้อหา และวิธีการจัดการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความคาดหวังต่อการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวันระหว่างเพศและคณะที่เรียน

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross – sectional analytic study) กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน ประจำปีการศึกษา 2/2554 ในกลุ่มเรียนที่ 1 และ 2

คำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับการประมาณค่าสัดส่วน กรณีที่ทราบจำนวนประชากร⁵ ได้ขนาดตัวอย่างทั้งหมด 200 คน

$$n = \frac{Z_{\alpha/2}^2 NPQ}{Z_{\alpha/2}^2 PQ + Nd^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

$Z_{\alpha/2}$ = คะแนนมาตรฐานที่ระดับความเชื่อมั่น

α (a=0.05) = 1.96

P = สัดส่วนหรืออัตราที่ต้องการศึกษาในกลุ่มประชากร ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ค่าร้อยละของความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอนวิชานี้ของนิสิตมัธยมศึกษาตอนต้นและมีความต่อเนื่อง (ร้อยละ 83.0)⁶

Q = 1-P = (0.17)

N = จำนวนนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน ปีการศึกษา 2/2554 เท่ากับ 1,617 คน

d = maximum allowable error = 0.05

$$n = \frac{(1.96)^2 1,617 (0.83) (0.17)}{(1.96)^2 (0.83) (0.17) + 1,617 (0.05)^2}$$

n = 191.18 ~ 192 คน

เพื่อป้องกันกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอาจจะออกจากการวิจัยก่อนสิ้นสุดระยะเวลา (เช่น นิสิตมีการถอนรายวิชา) ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดตัวอย่างอีกร้อยละ 4 ดังนั้น ได้จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเท่ากับ 200 คน

ผู้วิจัยจัดทำทะเบียนรายชื่อนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จากกลุ่มเรียนที่ 1 และ 2 จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการใช้ตารางเลขสุ่ม ซึ่งการสุ่มจะใช้ตัวเลข 2 หลัก ที่ตรงกับรหัสประจำตัวนิสิต 2 ตัวสุดท้าย นิสิตที่มีรหัสประจำตัวตรงกับเลขที่สุ่มได้ก็就会被เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง กรณีที่ได้เลขซ้ำก็ไล่เลขถัดไป จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามลักษณะทางประชากรและแบบสอบถามความคาดหวังต่อการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม โดยใช้เทคนิค FGD (Focus Group Discussion) ในประเด็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent Samples t-test และ One Way ANOVA

ผลการศึกษา

นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.0 มีอายุเฉลี่ย 19.14 ปี ส่วนใหญ่เป็นนิสิตในกลุ่มคณะด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 70.0 โดยเป็นนิสิตสังกัดวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ร้อยละ 29.0 คณะการบัญชีและการจัดการ ร้อยละ 22.5 คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 12.5 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายที่นิสิตได้รับต่อเดือนเฉลี่ย 4,919.50 บาท มีความเพียงพอต่อการใช้จ่าย ร้อยละ 81.5 เหตุผลในการเลือกเรียนวิชานี้คือ มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 83.5 มีความสนใจในเนื้อหาวิชา ร้อยละ 71.5

ความคาดหวังต่อการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน

นิสิตมีความคาดหวังต่อการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวันในด้านเนื้อหาวิชา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์จริงได้ ร้อยละ 55.0 และคาดหวังมากในประเด็น ปริมาณเนื้อหาในแต่ละบทมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน ร้อยละ 56.5 เนื้อหาวิชามีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ร้อยละ 48.0 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า มีการสอดแทรกจริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้องขณะสอน ร้อยละ 55.5 กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 54.0 มีการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายกระตุ้นความสนใจของนิสิต ร้อยละ 51.0 ด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า อาจารย์ผู้สอนให้เกียรตินิสิตโดยการใช้ภาษา และคำพูดที่เหมาะสม ร้อยละ 54.5 มีความตรงต่อเวลา ร้อยละ 53.5 เป็นกัลยาณมิตร นำเคารพยกย่อง สร้างความเชื่อถือและไว้วางใจแก่นิสิต ร้อยละ 46.5 ตามลำดับ และคาดหวังมากในประเด็น มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ร้อยละ 49.0 ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต ร้อยละ 48.5 ด้านสภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็น มีความเหมาะสมของจำนวนผู้เรียนกับขนาดของห้องเรียน /ห้องเรียนไม่แออัด ร้อยละ 55.5 สภาพอากาศในห้องเรียนเหมาะสมต่อการเรียน ร้อยละ 51.5 บรรยากาศในการเรียนกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน ร้อยละ 50.5 ด้านเอกสารประกอบการสอนและสื่อการสอน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า เอกสารประกอบการสอนใช้ภาษาน่าอ่าน สื่อความหมายชัดเจน

ร้อยละ 57.0 ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย หลากหลาย ร้อยละ 53.0 ใช้สื่อการสอนกระตุ้นให้นิสิตมีความสนใจในการเรียน ร้อยละ 53.0 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า ผลคะแนนมีความเที่ยงตรง กับความรู้ ความสามารถของนิสิต ร้อยละ 43.0 และคาดหวังมากในประเด็น มีการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสม ร้อยละ 50.5 ข้อสอบมีความเหมาะสมในด้านเนื้อหา ปริมาณ และระดับความยากง่าย ร้อยละ 48.0 มีความเป็นธรรมในการตรวจข้อสอบและการให้คะแนนมีความเป็นธรรมในการตรวจข้อสอบและการให้คะแนน ร้อยละ 43.5 เนื้อหาของข้อสอบอยู่ในขอบเขตวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ร้อยละ 43.5 ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า วิชานี้มีประโยชน์สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 64.5 นิสิตมีทักษะในการเลือกตัดสินใจใช้สินค้าและบริการมากขึ้น ร้อยละ 59.5 สามารถเลือกซื้อและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัยมากขึ้น ร้อยละ 54.5 นิสิตเข้าใจถึงสิทธิการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ร้อยละ 54.0

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวันระหว่างเพศ และคณะที่เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิง พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังไม่แตกต่างกันในด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน ด้านสภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านเอกสารประกอบการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($p=0.873$, $p=0.492$, $p=0.433$, $p=0.751$, $p=0.990$, $p=0.943$ และ $p=0.357$ ตามลำดับ) และรวมทุกด้าน พบว่า นิสิตชายกับนิสิตหญิง มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังไม่แตกต่างกันเช่นกัน ($p=0.886$) (Table 1) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังระหว่างกลุ่มคณะที่เรียน พบว่า ทั้งสามกลุ่มคณะมีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน และด้านสภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.048$, $p=0.026$, $p=0.019$ และ $p=0.030$ ตามลำดับ) ส่วนด้านเอกสารประกอบการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังไม่แตกต่างกัน และเมื่อรวมทุกด้านพบว่า ทั้งสามกลุ่มคณะมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($p=0.031$) (Table 2) เมื่อพิจารณาคู่ต่างของกลุ่มคณะ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังแตกต่างกัน พบว่า กลุ่มคณะด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังแตกต่างกันในด้านเนื้อหาวิชา ($p= 0.016$) ด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน ($p= 0.007$) ด้านสภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน ($p=0.009$) และกลุ่ม

คณะด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังแตกต่างกันในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($p=0.012$) และเมื่อรวมทุกด้านก็พบว่ากลุ่มคณะด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังแตกต่างกันเช่นกัน ($p=0.015$)

Table 1 The average difference expectation on learning management of consumption in daily life course between male and female students.

Expectation	Sex	Mean	S.D.	t **	p-value
Content	Male	21.65	2.71	0.206	0.837
	Female	21.57	2.28		
Learning activity	Male	29.08	2.83	0.689	0.492
	Female	28.07	3.54		
Instructors characteristic	Male	43.00	4.87	0.785	0.433
	Female	42.36	5.07		
General learning environment	Male	23.87	3.16	0.318	0.751
	Female	23.70	3.19		
Hand out and media	Male	36.81	4.15	-0.013	0.990
	Female	36.82	4.83		
Evaluation method	Male	41.77	4.24	-0.072	0.943
	Female	41.82	4.94		
Daily life application	Male	34.37	3.58	-0.924	0.357
	Female	35.03	4.70		
Total	Male	230.54	21.65	0.144	0.886
	Female	230.01	22.94		

** t for Independent Samples t-test

Table 2 The average difference expectation on learning management of consumption in daily life course between faculty of Humanity and sociology, Science and technology, and Health Science.

Expectation	faculty	Mean	S.D.	F **	p-value
Content	Humanity and sociology	21.34	2.48	3.094	0.048 *
	Science and technology	22.43	2.28		
	Health Science	21.84	1.72		
Learning activity	Humanity and sociology	28.41	3.38	3.719	0.026 *
	Science and technology	29.31	3.49		
	Health Science	30.24	2.57		
Instructors characteristic	Humanity and sociology	41.91	5.05	4.057	0.019 *
	Science and technology	44.43	5.11		
	Health Science	43.36	3.89		
General learning environment	Humanity and sociology	23.48	3.02	3.569	0.030 *
	Science and technology	25.03	2.79		
	Health Science	23.44	4.08		
Hand out and media	Humanity and sociology	36.51	4.33	1.200	0.303
	Science and technology	37.86	4.94		
	Health Science	37.04	5.89		
Evaluation method	Humanity and sociology	41.32	4.56	2.799	0.063
	Science and technology	43.34	4.43		
	Health Science	42.40	5.87		
Daily life application	Humanity and sociology	34.50	4.24	1.641	0.197
	Science and technology	35.43	4.61		
	Health Science	36.04	5.17		
Total	Humanity and sociology	227.48	21.78	3.532	0.031 *
	Science and technology	237.83	23.36		
	Health Science	234.36	23.56		

* significant level $p < 0.05$

** F for One Way ANOVA

วิจารณ์และสรุปผล

1. ความคาดหวังต่อการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวัน

ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์กับสถานการณ์จริงได้ ร้อยละ 55.0 และคาดหวังมากในประเด็นปริมาณเนื้อหาในแต่ละบทมีความเหมาะสมกับเวลาเรียน ร้อยละ 56.5 เนื้อหาวิชามีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ร้อยละ 48.0 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรพรรณ ทองมาก⁷ ได้ศึกษาความคาดหวังและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังด้านหลักสูตรในระดับมาก และมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในด้านเนื้อหาวิชาเหมาะสม มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสามารถนำไปใช้ในประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงและในชีวิตประจำวันได้ และการศึกษาของศิวพร เหมียด-ไธสง⁸ ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความคาดหวังและสภาพปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาเอกคอมพิวเตอร์ กลุ่มสถาบันราชภัฏภาคตะวันตก พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังมากในประเด็นที่ว่าเนื้อหาวิชามีความละเอียดพอเหมาะกับเวลาเรียน การเรียงลำดับเนื้อหาง่ายต่อความเข้าใจ และเนื้อหาที่น่าสนใจ และการศึกษาของ สนทยา เขมวิรัตน์ และธานี คงเพชร⁹ ได้ศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังมากด้านหลักสูตรในประเด็นเนื้อหา มีความหลากหลาย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่านิสิตมีความคาดหวังด้านเนื้อหาวิชาในระดับมาก ทั้งนี้เพราะนิสิตเล็งเห็นความสำคัญของเนื้อหาวิชา ซึ่งเนื้อหาวิชาเป็นปัจจัยที่สำคัญและเป็นองค์ประกอบหลักของการเรียนการสอน ตลอดจนการเลือกวิธีการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยเนื้อหาวิชาควรมีความถูกต้องทันสมัย มีความรู้หลายๆ ประเภท มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และสร้างความเข้าใจในการเรียนมากขึ้น และเนื้อหาวิชาควรมีประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีประโยชน์ต่อผู้เรียน และพัฒนาสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต¹⁰ ดังนั้นนิสิตได้ให้ข้อเสนอแนะในการสนทนากลุ่มไว้ว่าเนื้อหาน่าสนใจ ทันสมัย อาจารย์สามารถเชื่อมโยงเข้าได้กับสถานการณ์ปัจจุบันทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากในประเด็นที่ว่า มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 54.0 มีการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย กระตุ้นความสนใจของนิสิต ร้อยละ 51.0 มีการสอนเป็นลำดับขั้นตอนและมีความต่อเนื่อง ร้อยละ 46.5 และมีการอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ ร้อยละ 44.0 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิสาลินี ป้องศรี และ สุลาสิวรรณ ขอบสงวน¹¹ ได้ศึกษาความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาการศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช พบว่านักศึกษามีความคาดหวังระดับมากในประเด็นวิธีการสอนกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ (Mean=4.27, S.D. = 0.79) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมทำให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนได้ดี (Mean=4.27, S.D. = 0.78) มีการเตรียมการสอนและจัดการสอนอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และการศึกษาของ สนทยา เขมวิรัตน์ และธานี คงเพชร⁹ พบว่านักศึกษามีความคาดหวังมากในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในประเด็น อาจารย์นำเสนอเนื้อหาการสอนตามลำดับอย่างเหมาะสม มีการยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่ทันสมัย และการศึกษาของศิวพร เหมียด-ไธสง⁸ พบว่านักศึกษามีความคาดหวังมากในเรื่องมีลำดับการเรียนการสอนที่ชัดเจน ง่ายไปหายาก ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้ นิสิตส่วนใหญ่มีความคาดหวังมากในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้จากข้อเสนอแนะในการสนทนากลุ่ม พบว่านิสิตต้องการให้อาจารย์มีการเตรียมการสอน มีการพัฒนาเทคนิคการสอนและวิธีการสอนใหม่ๆ ที่หลากหลาย ทันสมัย และให้นิสิตมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่สนุกสนาน ไม่เครียด จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า อาจารย์ผู้สอนให้เกียรตินิสิตโดยการใช้ภาษา และคำพูดที่เหมาะสม ร้อยละ 54.5 มีความตรงต่อเวลา ร้อยละ 53.5 เป็นกัลยาณมิตร นำเคารพยกย่อง สร้างความเชื่อถือและไว้วางใจแก่นิสิต ร้อยละ 46.5 ตามลำดับ และคาดหวังมากในประเด็น มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ร้อยละ 49.0 ยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต ร้อยละ 48.5 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สนทยา เขมวิรัตน์ ธานี คงเพชร และ ดวงใจ เขมวิรัตน์¹² ได้ศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์สายบริหารธุรกิจตามความคาดหวังของนักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่านักศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ในด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้าน

บุคลิกภาพ และการศึกษาของ จิรพรรณ ทองมาก⁷ พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังด้านอาจารย์ผู้สอนโดยพบว่าอาจารย์ผู้สอนมีวิธีการสอนที่หลากหลาย อาจารย์มีการเตรียมการสอนอย่างมีคุณภาพ และการศึกษาของ ศิวาพร เหมียดไธสง⁸ พบว่านักศึกษามีความคาดหวังมากเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนในประเด็น เข้าสอนตรงเวลา เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่านิสิตส่วนใหญ่มีความคาดหวังมากในด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน ทั้งนี้จากข้อเสนอแนะในการสนทนากลุ่ม พบว่านิสิตต้องการอาจารย์ที่มีความรู้ทางวิชาการดี มีประสบการณ์ในการสอน มีความรับผิดชอบ พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาในด้านการเรียน มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ทันสมัย และน่าสนใจ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรจะเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ และทำงานด้วยความเสียสละและรับผิดชอบ ส่วนทางมหาวิทยาลัยควรมีระบบการสรรหาบุคลากรด้านอาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ มีประสบการณ์ และมีความตั้งใจจริงที่จะทำหน้าที่อาจารย์

ด้านสภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน พบว่านิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากในประเด็น มีความเหมาะสมของจำนวนผู้เรียนกับขนาดของห้องเรียน /ห้องเรียนไม่แออัด ร้อยละ 55.5 สภาพอากาศในห้องเรียนเหมาะสมต่อการเรียน ร้อยละ 51.5 บรรยากาศในการเรียนกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน ร้อยละ 50.5 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิวาพร เหมียดไธสง⁸ พบว่านักศึกษามีความคาดหวังมากที่สุด ในประเด็นขนาดของห้องเรียนสามารถจุนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม มีการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ มีแสงสว่างเพียงพอ การศึกษาของ พร พรมมหาราช¹³ ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองและนักศึกษาต่อการศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษามีความคาดหวังด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือและอุปกรณ์มากที่สุดคือ มีห้องเรียนเพียงพอต่อนักศึกษาและมีบรรยากาศที่ดีเอื้อต่อการเรียนรู้และการศึกษาของ วิสาลินี ป้องศรี และ สุลาวัลวรรณ ขอบสงวน¹¹ พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังมากด้านสถานที่ ได้แก่ ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ และบรรยากาศในห้องเรียนโดยรวมมีความเหมาะสม และการศึกษาของ จิรพรรณ ทองมาก⁷ พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังด้านสถานที่ระดับปานกลาง และมหาวิทยาลัยควรจัดจำนวนนักศึกษาให้พอเหมาะกับขนาดของห้องเรียนและไม่ควรจัดนักศึกษากลุ่มใหญ่เกินไป เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติได้ทั่วถึง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดบรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกรักอยากเรียน มีความกระตือรือร้นสนใจในสิ่งที่เรียน ซึ่งการจัดอาคารสถานที่และบรรยากาศของมหาวิทยาลัยให้สวยงาม สะอาดและมีสภาพแวดล้อมที่ดีเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนอยากรู้ อยากเห็น อยากมาเรียน และไม่เกิดปัญหาการหนีเรียน¹⁴ ดังนั้นมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญของสังคม จำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาริเริ่มของนิสิต เพื่อกระตุ้นเอื้ออำนวย หรือส่งเสริมการศึกษาของนิสิตในการที่จะพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายในการเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัย เป็นการสร้างศักยภาพของนิสิตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความรู้ ความสามารถที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ด้านเอกสารประกอบการสอนและสื่อการสอน พบว่านิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากในประเด็นที่ว่า เอกสารประกอบการสอนใช้ภาษาน่าอ่าน สื่อความหมายชัดเจน ร้อยละ 57.0 ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย หลากหลาย ร้อยละ 53.0 ใช้สื่อการสอนกระตุ้นให้นิสิตมีความสนใจในการเรียน ร้อยละ 53.0 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรพรรณ ทองมาก⁷ พบว่านักศึกษามีความคาดหวังด้านสื่อการสอนในระดับมาก และมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรปรับปรุงสื่อการสอนให้ใช้การได้ดี มีความหลากหลาย เพราะสื่อจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นและช่วยให้ผู้สอนสอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการศึกษาของ สนทยา เขมวีรัตน์ และ ธาณี คงเพชร⁹ พบว่านักศึกษามีความคาดหวังมากในเรื่องสื่อการสอนมีความทันสมัย มีจำนวนเพียงพอและสภาพพร้อมใช้งาน จากการศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่านิสิตส่วนใหญ่มีความคาดหวังด้านสื่อการสอนระดับมาก ทั้งนี้เพราะสื่อการสอนเป็นวัสดุ อุปกรณ์ที่ผู้สอนนำมาใช้ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เพราะสื่อสามารถดึงดูดความสนใจ ทำให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจมากขึ้น และยังช่วยให้ผู้สอนสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น¹⁵ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงต้องใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสม มีสื่อการสอนหลากหลายรูปแบบ และมหาวิทยาลัยควรมีการจัดหาสื่อประจำห้องเรียนที่มีคุณภาพให้ครบถ้วน มีระบบซ่อมบำรุงและระบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้นิสิตทุกกลุ่มได้รับความเสมอภาคในการใช้สื่อที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดที่ประเด็นที่ว่า ผลคะแนนมีความเที่ยงตรงกับความรูความสามารถของนิสิต ร้อยละ 43.0 และคาดหวังมากในประเด็น มีการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสม ร้อยละ 50.5 ความเป็นธรรมในการตรวจสอบ

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดที่ประเด็นที่ว่า ผลคะแนนมีความเที่ยงตรงกับความรูความสามารถของนิสิต ร้อยละ 43.0 และคาดหวังมากในประเด็น มีการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลายและเหมาะสม ร้อยละ 50.5 ความเป็นธรรมในการตรวจสอบ

และการให้คะแนน ร้อยละ 43.5 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิสาสินี ป้องศรี และ สุลาวีวรรณ ชอบสงวน 11 พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังในระดับมาก โดยนักศึกษามีความคาดหวังมากในประเด็น อาจารย์ได้ชี้แจงเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละงานชัดเจน (Mean=4.30, S.D. = 0.89) มีการประเมินโดยใช้ข้อสอบโดยประยุกต์เนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน (Mean=4.26, S.D. = 0.86) อาจารย์มีวิธีประเมินผลการเรียนหลากหลายเป็นระบบและยุติธรรม (Mean=4.25, S.D. = 0.86) มีการแจ้งผลการสอบ (Mean=4.23, S.D. = 0.89) และการศึกษาของจิรพรรณ ทองมาก 7 พบว่านักศึกษามีความคาดหวังด้านการวัดและประเมินผลในระดับมากและพึงพอใจกับวิธีการวัดและประเมินผลที่เป็นอยู่ และมีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนควรตรวจสอบเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ใช้อยู่ว่ามีข้อบกพร่องใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข สัดส่วนของคะแนนเก็บมีความเหมาะสมมากเพียงใด ควรมีการประเมินผลข้อสอบแต่ละรายวิชา และวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมความสามารถของผู้เรียนและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา นอกจากนี้ต้องมีความยุติธรรม เชื่อถือได้ ตรวจสอบได้ ซึ่งจากผลการศึกษาครั้งนี้ก็พบว่านิสิตส่วนใหญ่มีความคาดหวังมากด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งจากข้อเสนอแนะในการสนทนากลุ่มนิสิตเห็นว่าอาจารย์ต้องมีความยุติธรรมในการให้คะแนน เพราะอาจารย์เป็นผู้ให้ความรู้แก่นิสิต จึงไว้วางใจได้ในด้านการประเมินผลที่อาจารย์ต้องปฏิบัติ และควรมีการแจ้งผลสอบให้นิสิตทราบด้วย

ด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า นิสิตส่วนใหญ่คาดหวังมากที่สุดในประเด็นที่ว่า วิชานี้มีประโยชน์สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 64.5 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิวาพร เหมียตโรสง 8 พบว่านักศึกษามีความคาดหวังมากในประเด็นการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์มีประโยชน์ต่อการสอบบรรจุเข้าทำงานหรือการสอบแข่งขันต่างๆ และการศึกษาของ จิรพรรณ ทองมาก 7 พบว่านักศึกษามีความคาดหวังมากในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่สามารถนำไปใช้ในยุคนี้กับสถานการณ์จริงได้ และควรเน้นทักษะการฟังและการพูด ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และควรมีเนื้อหาตามสาขาวิชาเอกที่นักศึกษาเรียนเพื่อจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในงานอาชีพในอนาคตได้ จะเห็นได้ว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ส่วนใหญ่นิสิตส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าความรู้ที่ได้จากการเรียนรายวิชาที่สามารถที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นการปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีเทคนิควิธีการสอนที่สื่อให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2. การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการบริโภคในชีวิตประจำวันระหว่างเพศ และคณะที่เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิง พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังไม่แตกต่างกันในด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน ด้านสภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านเอกสารประกอบการสอนและสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($p=0.873$, $p=0.492$, $p=0.433$, $p=0.751$, $p=0.990$, $p=0.943$ และ $p=0.357$ ตามลำดับ) และรวมทุกด้าน พบว่า นิสิตชายกับนิสิตหญิง มีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ($p=0.886$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูรย์ พิมพ์ดี¹⁶ ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาประถมศึกษา (ต่อเนื่อง) ที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่านักศึกษาที่มีเพศและเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน แต่เกี่ยวกับการศึกษาของสนทยา เขมวิรัตน์ และ ธาณี คงเพชร⁹ พบว่านักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha=0.05$) จากการศึกษาครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังระหว่างเพศ พบว่านิสิตชายและหญิงมีความคาดหวังไม่แตกต่างกันทั้งนี้ อาจเพราะว่านิสิตที่ลงทะเบียนเรียนเป็นนิสิตใหม่ชั้นปีที่ 1 ซึ่งเพิ่งเข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษา และอยู่ในช่วงของการปรับตัวต่อการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่แตกต่างไปจากระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นจึงมีความคาดหวังต่อการเรียนการสอนด้านต่างๆเหมือนกัน และทั้งนี้ในรายวิชานี้ เนื้อหาวิชาเกี่ยวข้องกับภาวะโภชนาการที่ดี แนวทางปฏิบัติทางด้านการบริโภคที่ดี การเลือกซื้อและผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย สิทธิของผู้บริโภค กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งเป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับการใช้ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว จึงทำให้นิสิตมีความสนใจมากด้วย ทั้งนี้จากเหตุผลของนิสิตในการเลือกเรียนวิชานี้อย่างหนึ่งคือมีความสนใจในเนื้อหาวิชาถึง ร้อยละ 71.5

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มคณะที่เรียน พบว่า ทั้งสามกลุ่มคณะมีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านลักษณะอาจารย์ผู้สอน และด้านสภาพทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในการเรียน แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.048$, $p=0.026$, $p=0.019$ และ $p=0.030$ ตามลำดับ) และรวมทุกด้านพบว่าทั้งสามกลุ่มคณะมีค่าคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.031$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจิรพรรณ ทองมาก⁷ พบว่านักศึกษาต่างคณะกันมีความคาดหวังในด้านด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนมีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และการศึกษาของสนทยา เขมวิทรัตน์ ธาณี คงเพชร และ ดวงใจ เขมวิทรัตน์¹² พบว่านักศึกษาที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความคาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์สายบริหารธุรกิจ โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha=0.05$) จากการศึกษาครั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มคณะ พบว่ามีบางประเด็นที่พบความแตกต่างดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และยังพบว่านิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งนี้อาจเพราะนิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีฐานความรู้ทางด้านสุขภาพดีอยู่แล้วจึงมีความคาดหวังในการได้รับสิ่งต่างๆจากการเรียนรู้ในรายวิชานี้มากกว่านิสิตด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนอกจากนี้ยังพบว่าเหตุผลในการเลือกวิชานี้ของนิสิตบางส่วนคือเป็นความรู้พื้นฐานในการเรียนในสาขาวิชาเฉพาะต่อไป ร้อยละ 26.5

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สนับสนุนทุนในการวิจัยครั้งนี้ จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี พ.ศ.2555 และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- สำนักโภชนาการ. กินอาหารครบ 5 หมู่ แต่ละหมู่ให้หลากหลาย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://nutrition.anamai.moph.go.th/temp/main/view.php?group=3&id=81> เข้าถึงวันที่ 27 กรกฎาคม 2555.
- สาคร ธนมิติ. เส้นทางโภชนาการไทย. วารสารโภชนาการ 2551; 43(2):5-7.
- ปรกรณ์ นิลประพันธ์. การพัฒนามาตรการคุ้มครองผู้บริโภค. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.lawreform.go.th> เข้าถึงวันที่ 23 มกราคม 2555.
- ธีระวุฒิ กิตติศิริรักษ์. ความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศสถาบันสอนภาษาต่างประเทศ สมาคม YMCA เชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ]. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2546.
- อรุณ จิรวัฒน์กุล. ชีวิตที่ดีสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. ขอนแก่น: ภาควิชาชีวิตสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2547.
- อุดมศักดิ์ มหาวิวัฒน์ สุณีรัตน์ ยั่งยืน และธิดารัตน์ สมดี. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รายวิชาอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2554.
- จิรพรรณ ทองมาก. ความคาดหวังและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์; 2550.
- ศิวพร เหมียตไชสง. การเปรียบเทียบความคาดหวังและสภาพปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาเอกคอมพิวเตอร์ กลุ่มสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ]. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี; 2545.
- สนทยา เขมวิทรัตน์ และ ธาณี คงเพชร. ความคาดหวังของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพมหานคร: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2550.
- ภาศิริ เขตปิยรัตน์ และ สนิทนาถ วิกรมประสิทธิ์. รายงานการวิจัย เรื่องความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจ (4 ปี) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2553. อุดรดิตถ์: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์; 2553.
- วิสาลินี ป้องศรี และ สุลาวัลย์วรรณ ขอบสงวน. การศึกษาความคาดหวังและการปฏิบัติจริงต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ตามทัศนะของนักศึกษาสาขาการศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา; 2548.

12. สนทยา เขมวรัตน์ ธาณี คงเพ็ชร และ ดวงใจ เขมวรัตน์.
คุณลักษณะของอาจารย์สายบริหารธุรกิจตามความคาดหวัง
ของนักศึกษาและอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร. กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร; 2550.
13. พร พรหมหาราช. การเปรียบเทียบความคาดหวังของ
ผู้ประกอบการและนักศึกษาต่อการศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง]. เชียงใหม่ :บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2551.
14. พนิดา อัคระ. การศึกษาเปรียบเทียบระดับคุณภาพสภาพ
แวดล้อมทางการศึกษาตามทัศนะ ของนักศึกษา: กรณี
ศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเลย. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา]. เลย: บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันราชภัฏเลย; 2545.
15. ชุตีรัตน์ เจริญสุข. ปัญหาการจัดการเรียนการสอน
วิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึง. [สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขา
ธุรกิจศึกษา]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ; 2545.
16. ไพฑูรย์ พิมพ์ดี. ความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง) ที่มีต่อ
ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง; 2547.